

W NUMERZE

SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA

IV 20 października podczas specjalnej konferencji w Warszawie ogłoszono zwycięzców konkursu „Lider Zarządzania 2010 – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi”.

ZE ZWIĄZKU

VI Tematem przewodnim tegorocznego Spotkania Biur Promocji, które odbyło się w dniach 30 września – 1 października br. w Zalesiu koło Olsztyna, była szeroko pojęta efektywność działań promocyjnych miast. Konferencję przygotował Związek Miast Polskich we współpracy z Citybell Consulting.

KRONIKA KRAJOWA

VIII „Szanse i wyzwania samorządu terytorialnego w Polsce” to tytuł konferencji, która 6 października 2010 r. odbyła się w Senacie. Podczas spotkania podsumowano 20 lat aktywności samorządów terytorialnych. Konferencja wpisała się w obchody trwającego Roku Demokracji Lokalnej.

IX Podczas uroczystości z okazji 20-lecia odrodzenia samorządu terytorialnego, które odbyły się w Pałacu Prezydenckim 24 września 2010 r., organizacje samorządowe przedstawiły propozycje zmian legislacyjnych, szczególnie ustrojowych, dotyczących decentralizacji zadań publicznych, które w postaci wniosków do rozpoczęcia prac nad „białą księgą” samorządu terytorialnego zostały wręczone Prezydentowi RP, Bronisławowi Komorowskiemu.

XIV W dniach 7–8 października br. partnerzy Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT – Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Instytut Rozwoju Miast w Krakowie – we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Miastem Katowice zorganizowali spotkanie koordynatorów projektów URBACT w Polsce.

KRONIKA ZAGRANICZNA

XV W dniach 4–6 października br. na terenie Nowego Centrum Targowego Monachium po raz trzynasty odbyły się Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych – EXPO REAL.

Na okładce: Panorama Gdyni, fot. Maciej Bejm.
O mieście, w którym w październiku odbyło się posiedzenie Zarządu ZMP, piszemy obok.

Zarząd ZMP w Gdyni

Elastyczność w systemie oświaty

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP w Gdyni 22 października br. dyskutowano na temat kontrowersyjnych pomysłów dotyczących dwukadencyjności burmistrzów i prezydentów, a także pożądaných zmian w systemie oświaty.

Członkowie Zarządu negatywnie zaopiniowali projekt poselski PIS o zmianie ustawy o samorządzie gminnym zawierający zapisy dotyczące zawieszenia mandatu wójta, burmistrza, prezydenta, który, jeśli ma postawione przez prokuraturę zarzuty – zdaniem projektodawców – powinien być czasowo wyłączony z wykonywania obowiązków. Zawarty w projekcie zakaz zgłaszania kandydatur na wójta, burmistrza i prezydenta przez osoby, pełniących ten urząd przez 2 kadencje, wywołał dyskusję na pojawiającą się od pewnego czasu w debacie publicznej temat dwukadencyjności organów wykonawczych JST. **Ryszard Grobelny**, prezes ZMP zaznaczył, że szczególnie w mniejszych gminach może być trudno znaleźć chętnych przedstawicieli kadry menadżerskiej do sprawowania tych funkcji. Zwracał uwagę, że jest to próba upolitycznienia samorządów. – *To wyborca powinien decydować o liczbie kadencji, a ograniczenie kadencji do dwóch jest zaprzeczeniem wprowadzenia bezpośrednich wyborów* – podkreślał **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP, który przygotowuje w najbliższym czasie informację na temat ograniczania kadencji różnych organów w Europie. Członkowie Zarządu stwierdzili, że jest też czas na podjęcie dyskusji na temat zabezpieczeń socjalnych dla burmistrzów na wzór innych państw. Są przykłady takich działań w krajach demokratycznych, np. w Szwajcarii czy USA, gdzie zabezpieczenia są wypłacane z budżetów jednostek.

W trakcie analizy dokumentu MEN „Konsolidacja zasobów oświaty – propozycja zakresu tematycznego założeń ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty” prezydenci i burmistrzowie zwracali uwagę, iż system oświaty powinien posiadać większą elastyczność w tworzeniu instytucji kształcących. Jest ona konieczna szczególnie do przełamania oporów społeczno-politycznych (opór środowiska nauczycielskiego, akceptacja społeczna dotycząca likwidacji i łączenia placówek). Czasem niewielkie oszczędności dają duże kwoty w skali kraju. – *System powinien ułatwiać przekształcenia, ale dawać stabilizację dla kadry* – mówił

R. Grobelny. – *Warto dać w tej kwestii pewną swobodę, a nie narzucać określone rozwiązania. Faktualne rozwiązania dotyczące opieki nad małym dzieckiem, które nie miały zagwarantowanych środków na ten cel, okazały się fikcją.*

Poruszono kwestie zmian w Karcie Nauczyciela, które są możliwe do przeprowadzenia po negocjacjach ze związkami zawodowymi środowiska nauczycieli, problem odpłatności za przedszkola dla mieszkańców okolicznych gmin (współpartycypowanie w utrzymaniu placówki), braku wpływu na wybór dyrektorów szkół (skład komisji konkursowej), a także pensum nauczycielskiego. Przewodniczący Komisji Edukacji ZMP, zastępca dyrektora Wydziału Oświaty UM w Poznaniu, **Piotr Mróz** podkreślał, że trzeba pousuwać socjalne pozostałości – relikty PRL, takie jak urlopy zdrowotne nadużywane przez nauczycieli. Jego zdaniem KN chroni słabych nauczycieli i ma charakter demotywacyjny. Mechanizmy zapisane w KN są dzisiaj stosowane patologicznie i niezgodnie z ideą. W opinii członków Zarządu etaty nauczycieli w szkołach publicznych nie powinny być łączone z etatami w placówkach niepublicznych (zakaz pracy na 2 etacie pedagogicznym). Jako dyskusyjny pomysł określono przeprowadzenie audytu przez Regionalny Ośrodek Jakości Edukacji, który ma zastąpić obecną ocenę pracy dyrektora.

Pozytywnie ustosunkowano się do zmiany ustawy – Prawo o ruchu drogowym, dzięki której przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy będzie mogło odbywać się w mieście będącym siedzibą władz powiatu (obecnie wyłącznie w miastach, które są miastami wojewódzkimi lub w zależności od potrzeb w miastach na prawach powiatu lub w miastach, w których do 31 grudnia 1998 r. funkcjonował wojewódzki ośrodek ruchu drogowego), a także do poselskiego projektu zmian w Kodeksie wykroczeń, nakładającego odpowiednie sankcje grożące za nieprzestrzeganie zakazu nielegalnego handlu.

Akceptacji nie uzyskał projekt o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (PO). Przy okazji omawiania projektów o mediach publicznych

(projekty poselskie PO i PiS), bezpośrednio nie dotyczących samorządów, upomniano się o wpływ samorządów na publiczne media regionalne – *Media publiczne powinny służyć państwu, a więc i samorządom, które są częścią władzy publicznej* – argumentowano.

Obecny na spotkaniu **Jan Olbrycht**, poseł do PE, przewodniczący Intergrupy URBAN, przedstawił sytuację dotyczącą problematyki miejskiej w UE. Jego zdaniem wątek miejski coraz silniej będzie pojawiać się w dyskusjach europejskich, np. w kontekście wspierania transportu miejskiego ze środków strukturalnych czy ograniczania emisji dwutlenku węgla. Intergrupa URBAN będzie dążyła do tego, aby udział miast był większy w prowadzeniu programów, a nie – jak jest do tej pory – głównie projektów.

Na wniosek Zabrza postanowiono zamówić ekspertyzę na temat odzyskania utraconych dochodów z tytułu udzielenia bonifikat od opłat za przekształcenie prawa użytkownika wieczystego w prawo własności.

Podczas spotkania wręczono także Różę Franciszki Cegielskiej, wyróżnienie dla najwybitniejszych osobowości środowiska samorządowego, posłowi do PE, Janowi Kozłowskiemu, który nie mógł jej odebrać na Kongresie 20-lecia Samorządu Terytorialnego w Poznaniu, 8 marca br.

JOANNA PRONIEWICZ

Spotkanie Zarządu ZMP w Gdyni odbyło się z okazji upamiętnienia 10-rocznicy śmierci śp. Franciszki Cegielskiej, niezapomnianej prezydent Gdyni, minister zdrowia w rządzie premiera Jerzego Buzka oraz wiceprezesa ZMP w latach 1991–1999. Franciszka Cegielska urodziła się w 1946 roku we Francji. Zmarła w 2000 roku. W 1989 roku zorganizowała Komitet Obywatelski NSZZ „Solidarność”, obejmując jego przewodnictwo. Dwukrotnie, w maju 1990 roku i w czerwcu 1994 roku, w wyniku wyborów samorządowych została radną i prezydentem Gdyni. W wyborach do Sejmu RP w 1997 roku została wybrana z listy AWS na posła ziemi gdańskiej. W wyniku wyborów samorządowych w 1998 roku, w których uzyskała najwyższą liczbę głosów w województwie, została przewodniczącą Sejmiku Wojewódzkiego. Od marca 1999 do 2000 roku była ministrem zdrowia.

Uroczystości upamiętniające rocznicę śmierci Pani Prezydent rozpoczęły się od złożenia kwiatów na grobie śp. F. Cegielskiej na cmentarzu Witomino przez Jerzego Buzka, przewodniczącego PE, władze lokalne Gdyni i członków Zarządu ZMP (fot.). Po obradach arcybiskup Tadeusz Gościowski odprawił mszę św. za spokój duszy śp. F. Cegielskiej w kościele NMP, a po niej prezes ZMP, Ryszard Grobelny złożył kwiaty pod tablicą pamiątkową, poświęconą Pani Prezydent. Fot. J. Proniewicz

Z Komisji Wspólnej...

Jest lepiej, ale...

Ostatnie w tej kadencji samorządu posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego odbyło się 27 października br. Choć nie było oficjalnego pożegnania, to po listopadowych wyborach skład po stronie samorządowej pewnie trochę się zmieni.

Opodsumowanie współpracy z rządem poprosiliśmy współprzewodniczącego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego ze strony samorządowej, prezydenta Katowic, **Piotra Uszoka**:

– Mam dosyć długi horyzont porównawczy – powiedział prezydent Piotr Uszok. – Pracowałem w Komisji za różnych rządów, w różnych konstelacjach i jeżeli chodzi o rytmiczność, merytoryczność, konsekwencję to zdecydowanie przez ostatnie lata było najlepiej. Bardzo się cieszę, że po etapie wypychania Komisji Wspólnej z Kancelarii Premiera wróciliśmy tutaj. To też z pewnością wpływa na większą mobilizację ministrów. Niestety, musimy też stwier-

dzić, że forsowane są rozwiązania, które wprowadzają skutki finansowe dla samorządu terytorialnego bez rekompensaty. Takich ustaw jest bardzo wiele. Dzisiaj dyskutowaliśmy np. o projekcie nowelizacji ustawy o podatku od osób fizycznych i prawnych, wcześniej podnieśliśmy problem ustawy o pieczy zastępczej i wiele innych. Rząd wprowadza rozwiązania, które z punktu widzenia społecznego są potrzebne, jednak wdrażanie ich przerzuca na samorząd, co generuje po naszej stronie znacznie większe wydatki, a rząd ich nie rekompensuje, czyli zmusza samorząd do większych wydatków bieżących. Po stronie samorządowej obserwujemy pewne zniecierpliwienie.

Komisja zaopiniowała blisko trzydzieści projektów aktów prawnych, z tego negatywnie – projekt nowelizacji ustaw o podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych – ze względu na skutki finansowe dla jst, które nie zostały zrekompensowane w żaden sposób. I choć w skali kraju są niezbyt duże, bo niespełna 20 mln zł, to jak powiedział współprzewodniczący Piotr Uszok, uzasadniają decyzję:

– Borykamy się z coraz większymi problemami finansowymi, a narzuca nam się nowe zadania w aktach prawnych.

Samorządowcy zaproponowali też zmianę Regulaminu prac Komisji Wspólnej, by usprawnić jej funkcjonowanie. Chodzi m.in. o likwidację Zespołu ds. Polityki Europejskiej, który de facto nie zbiera się od paru lat i przekazanie jego zagadnień Zespołowi ds. Infrastruktury. Należy też umożliwić powołanie zastępców członków Zespołów, którzy będą mieli pełne uprawnienia; wreszcie trzeba by umożliwić zwoływanie zespołów przez współprzewodniczącego ze strony samorządowej pod nieobecność współprzewodniczącego strony rządowej.

HH

Rozstrzygnięto konkurs dla samorządów i NGO

Liderzy współpracy

20 października br. podczas specjalnej konferencji w Warszawie ogłoszono zwycięzców konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2010 – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi”.

Konkurs był inicjatywą Związku Miast Polskich zrealizowaną we współpracy z Departamentem Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Związkiem Gmin Wiejskich RP, Związkiem Powiatów Polskich, Siecią Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Collegium Civitas oraz Instytutem Spraw Publicznych.

Jak działa to partnerstwo

Od września 2009 roku realizowany jest projekt systemowy pt. „Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnienie

Departamentu Pożytku Publicznego. – *W ustawie o działalności pożytku publicznego wpisano jest przywilej współdziałania samorządów z organizacjami pozarządowymi. Pytamy więc, czy jesteście gotowi, by zrozumieć organiczny wymiar tego partnerstwa. Ten projekt ma nam w tym pomóc.*

W szerszym kontekście pomysłodawcy projektu postanowili sprawdzić, czy to, co jest społeczeństwem obywatelskim i organizacjami pozarządowymi, da się przenieść na relacje, a także przyjrzeć się, jak wygląda w Polsce partycypacja społeczna, czy władza i obywatele komunikują się i wzajemnie informują. Trzeci sektor jest jednym z sektorów tworzą-

Laureaci i wyróżnieni w konkursie „Samorządowy Lider Zarządzania 2010 – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi”.

Fot. E. Parchimowicz

standardów współpracy”. Jego koncepcja zrodziła się w Departamencie Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które następnie zaprosiło do współpracy pięciu partnerów.

– *Podstawą naszego projektu od początku było partnerstwo* – mówił na warszawskiej konferencji **Krzysztof Więckiewicz**, dyrektor

cych dobro publiczne. Partnerzy projektowi chcą się dowiedzieć, jaka jest kondycja tego sektora oraz dać rekomendacje dla jego rozwoju.

– *Tworzymy pewien model współpracy. Wokół tego krążyły nasze myśli, kiedy pracowaliśmy nad koncepcją tego partnerskiego projektu* – dodał Krzysztof Więckiewicz.

Wspólne doświadczenie

Jednym z komponentów projektu „Model współpracy...” był realizowany od wiosny tego roku konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania 2010 – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi”. Była to inicjatywa Związku Miast Polskich, który od kilku lat zaangażowany jest w wyszukiwanie i propagowanie dobrych praktyk w zarządzaniu samorządami. Dotychczasowe konkursy dla samorządowych liderów dotyczyły takich dziedzin, jak ochrona zdrowia, gospodarka mieszkaniowa, oświata, czy kultura. Tym razem, przystępując do projektu dotyczącego trzeciego sektora, Związek postanowił znaleźć wśród samorządów najciekawsze przykłady współpracy z organizacjami pozarządowymi.

– *Kończąc się obecnie konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania” ma inne przesłanie niż te dotychczasowe* – mówił w Warszawie prezes ZMP, **Ryszard Grobelny**. – *W zarządzaniu ważne są dobre praktyki. Tutaj natomiast pojawił się element współpracy z innymi strukturami niebędącymi administracją. Warto zapytać, czy jest to kwestia mody politycznej, wy-mogów, czy potrzeby wynikającej z pełnionych poprzez administrację funkcji. Myślę, że odpowiedź na to pytanie zawiera się w naszym podejściu: czy szukamy prawdziwych rozwiązań, takich, które dadzą pewną wartość dodaną, czy odpowiadamy na zapotrzebowanie polityczne, czy na potrzeby społeczne.*

Prezes Związku podkreślił, że dobre praktyki wyłonione w czasie konkursu są tak wartościowe nie tylko dlatego, że są dobrze zrealizowane, ale także dlatego, że szukają celu w samej współpracy. W wymianie doświadczeń tkwi więc sukces tego przedsięwzięcia.

Są laureaci, są nagrody

Do konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2010 – Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi” zgłoszono ogółem 79 praktyk. Mogły być one zgłoszone zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i przez samorządy. Wszystkie wnioski były oceniane w czterech grupach: powiaty, miasta na prawach powiatu i miasta powyżej 50 000 mieszkańców, miasta małe i średnie oraz gminy wiejskie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Uczestnicy konferencji podsumowującej konkurs (20 października 2010 r.). Fot. E. Parchimowicz

Zgodnie z hasłem konkursu przedmiotem zgłaszanych wniosków mogły być przedsięwzięcia mające na celu poprawę współpracy jednostek samorządu terytorialnego i organi-

zacji pozarządowych w zakresie wiążącym się z realizacją zadań o charakterze publicznym. Współpraca ta mogła mieć charakter finansowy bądź pozafinansowy. Warunki konkursu dopuszczały możliwość zgłaszania tylko takich projektów, które zostały wdrożone co najmniej 3 miesiące przed datą ogłoszenia konkursu i których praktyczne rezultaty można było zweryfikować i ocenić.

Decyzją komisji konkursowej 13 wniosków znalazło się w finale, a ich realizację i efekty sprawdzili w praktyce eksperci. Obradująca 1 października komisja trzy godziny poświęci-

ła na dyskusję i decyzje o ostatecznym przyznaniu nagród.

– *Trudno było wybrać zwycięzców – wszystkie finałowe projekty były cenne i wartościowe – mówił Tomasz Potkański, kierownik projektu.*

Ostatecznie wyłoniono pięciu laureatów konkursu – po jednym w każdej kategorii – oraz dwóch zwycięzców równorzędnych w kategorii dużych miast. Nagrodą dla nich wszystkich oprócz dyplomów były statuetki Samorządowego Lidera Zarządzania oraz po dwa laptopy. W kategorii dużych miast laureaci musieli podzielić się zwycięstwem, i laptopami. Komisja konkursowa zasugerowała zwycięskim samorządom, by laptopy przekazały partnerskim organizacjom pozarządowym, w urzędzie pozostawiając dyplom i statuetkę.

EWA PARCHIMOWICZ

Laureaci i finaliści konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2010 – Współpraca gmin i powiatów z organizacjami pozarządowymi”

Miasta na prawach powiatu
i miasta powyżej 50 000 mieszkańców

I miejsce

UM Poznania

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
za projekt „Posłuchaj mnie – dziecko dotknięte przemocą pod specjalną ochroną”

I miejsce

Urząd Miasta st. Warszawy

Towarzystwo „Nasz Dom”

za projekt „Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT”

Wyróżnienia:

Urząd Miasta Gdyni

Centrum Współpracy Młodzieży

za projekt „Aktywizacja gdyńskiej młodzieży”

Urząd Miasta Płocka

Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Rejonowy Płock

za projekt „Partnerskie działania gwarancją za spokojenia potrzeb społecznych”

Pogotowie Społeczne

Urząd Miasta Poznania

za projekt „Program przeciwdziałania procedurze zebractwa na terenie miasta Poznania na lata 2008–2010”

Miasta małe i średnie

I miejsce

Urząd Miejski w Jarocinie

Fundacja 750-lecie Jarocina

Uniwersytet Trzeciego Wieku

za projekt „JAROCIN – GMINA OBYWATELI. Udział III sektora w zarządzaniu gminą Jarocin”

II miejsce

Urząd Miasta i Gminy w Gniewie

Stowarzyszenie Centrum Aktywnych – Gniew

za projekt „Aktywny Gniew – wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich za pośrednictwem organizacji pozarządowych”

III miejsce

Urząd Miejski w Śremie

Towarzystwo Pomocy Potrzebującym im Św. Brata Alberta

za projekt „Ożywienie mechanizmów partnerstwa lokalnego poprzez realizację zadań Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Śrem”

Finalista

Urząd Miejski w Śremie

Wielkopolski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Zarząd Powiatowy w Śremie

za projekt „Nowatorskie usługi opiekuńcze narzędziem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych w gminie Śrem”

Gminy wiejskie

I miejsce

Urząd Gminy Lesznowola

Fundacja SYNOPSIS

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo lub Fizycznie „DOBRA WOLA”

za projekt „Samorząd, który potrafi zmierzyć się z niepełnosprawnością, potrafi sobie poradzić z każdym innym problemem – na przykładzie działań Gminy Lesznowola”

II miejsce

Urząd Gminy Bieliny

Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry

za projekt „Rozwój i wykorzystanie potencjału turystyczno-kulturowo-społecznego gmin skupionych w Stowarzyszeniu »Lokalna Grupa Działania – „Wokół Łysej Góry” « na przykładzie partnerskiej realizacji projektów”

Powiaty

I miejsce

Powiat tczewski

Fundacja Pokolenia

za projekt „Trzy Filary – Bank Partnerów Lokalnych”

II miejsce

Powiat kluczborski

Kluczborsko-Oleska Organizacja Turystyczna

za projekt „Utworzenie i innowacyjna działalność klastra turystycznego woj. opolskiego »Kraina Miodu i Mleka«”

Wyróżnienie specjalne

Urząd Miejski w Nowym Tomyślu

Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy

Stowarzyszenie Kupców Nowotomyskich

za projekt „Zamień foliówkę na reklamówkę”

XIV Spotkanie Biur Promocji

Pieniądze to nie wszystko...

Tematem przewodnim tegorocznego Spotkania Biur Promocji, które odbyło się w dniach 30 września – 1 października br. w Zalesiu koło Olsztyna, była szeroko pojęta efektywność działań promocyjnych miast. Konferencję przygotował Związek Miast Polskich we współpracy z Citybell Consulting.

Efektywność powinna być kluczowym elementem strategii promocji miasta. Do myślenia o promocji marki miasta w kontekście konkurencji z innymi namawiał **Krzysztof Albrzychewicz** z Brand at Heart. Obecnie konkurencja dzięki globalizacji jest bardzo złożona. Na przykład z Detroit konkuruje dzisiaj... Bratysława. Przewagę konkurencyjną można budować nie tylko na atutach (np. dbałości o ekologię czy transport publiczny), ale na słabościach, tak jak robi to Berlin z hasłem – *Poor but sexy*. Taka strategia marki zaowocowała trzecią pozycją na liście najchętniej odwiedzanych miast stołecznych w Europie. Pokazuje to, że można wadę przekuć w zaletę i właśnie wokół słabości zbudować ciekawą ofertę. Do tego jednak potrzebna jest strategia (cel biznesowy) oraz głębsze i interdyscyplinarne myślenie.

Dobrze zdefiniowany cel

Jak strategicznie i efektywnie planować działania public relations w promocji miast radzili **Anna Proszowska-Sala** i **Krzysztof Cieslak** z Citybell Consulting. Realizując strategię promocji, miasta używają PR, które polega na nieustannym budowaniu relacji. Można czekać biernie na rozwój wydarzeń i reagować, ale wtedy nie wykorzysta się całego swojego potencjału. Można jednak wziąć sprawy w swoje ręce, przejąć inicjatywę, jak np. Poznań (konferencja prasowa w Warszawie – pierwszy stadion na Euro 2012), Olsztyn (kampania – miasto wolne od futbolu), Lublin („Stop do Lublina”) czy Gdańsk (atak sztuki na ulicach miasta). PR buduje świadomość istnienia, zwiększa wiarygodność i uwodzi. Aby dobrze się komunikować, PR musi spełniać trzy zasady: bazować na strategii, konsekwentnie realizować przyjęty plan i przynosić zakładane efekty. Trzeba się zastanowić,

czy dane wydarzenia wzmacniają atrybuty marki czy nie. Ważna jest analiza konkurencji – czy ktoś inny nie realizuje już podobnego wydarzenia. – *Dużo się mówi o strategii, a mało jest miast, które pracują ze strategią. Wiele działań podejmowanych jest ad hoc, mało nastawionych na działanie „kuli śniegowej”* – mówiła A. Proszowska-Sala.

W strategii PR najwięcej czasu trzeba poświęcić na zdefiniowanie celu. PR ma przynieść określony efekt promocyjny, dlatego powinien być konkretny i mierzalny. Jak mierzyć efektywność? Wynika to często właśnie z przyjętego w strategii celu (np. zwiększenia świadomości oferty kulturalnej miast wśród dziennikarzy mediów ogólnopolskich). Strategia PR musi być przemyślanym elementem kompleksowym strategii marki. Trzeba zaczynać od celu działań, a nie od narzędzi, zdefiniować adresatów działań, ustalić, jak do nich dotrzeć (media, Internet), jak im to powiedzieć, żeby się zainteresowali (szokuj, zaskakuj, stawiaj na oryginalność i niepowtarzalność). Konieczne są: badania marketingowe (research mediów, Internetu), zdefiniowanie narzędzi, zaplanowanie czasu i zasobów, zmierzenie efektów (liczba publikacji jest wtórna do jakości oraz realnego efektu, jaki przyniosły), wyciągnięcie wniosków i naprawienie błędów.

Ostrożnie o badaniach

O mierzeniu efektywności kampanii reklamowych mówił **Paweł Niziński** z CEO GoodBrand/City Innovation Institute. Do marek terytorialnych trzeba podchodzić inaczej niż do wszystkich pozostałych. Trudniej się mierzy ich zasoby, energię społeczną czy przewagi konkurencyjne, nazywa produkt. Grupy docelowe czy mapy interesariuszy tworzą skomplikowany układ. W strategiach promocji miast coraz częściej pojawia się aspekt zrównoważonego roz-

woju. Warto odpowiedzieć na pytanie: co to znaczy, że jesteśmy efektywni? Mamy na myśli wartości, które docenią następne pokolenia, czy cele wymierne, krótkoterminowe? Przed podjęciem działań promocyjnych należy określić precyzyjnie, do jakiej grupy kierowany jest przekaz, co pozwoli na lepszą ocenę w trakcie badania efektywności. Ważny jest odpowiedni dobór narzędzi do pomiaru i nie należy się zrażać, gdy przyrosty są nieduże.

Jak efektywnie wydawać pieniądze w Internecie? Na to pytanie próbował odpowiedzieć **Roman Lubczyński** z Young and Rubicam Polska. W 2009 roku wydatki na reklamę w polskim Internecie przekroczyły 1 mld zł. Obecnie wśród form reklamy dominuje reklama graficzna 49%, ale będzie ona traciła znaczenie na rzecz reklamy w wyszukiwarkach (25%) i mediów społecznościowych (3%). Aby optymalnie wydać pieniądze w Internecie, trzeba postawić sobie cel i konsekwentnie się go trzymać, dobrać narzędzia z pełną świadomością ich możliwości i ograniczeń, dopracować treść, ustalić przed kampanią, jakie wskaźniki będzie się mierzyć. Nieraz trudno ocenić, co jest bardziej efektywne – artykuł w Onet (więcej wyświetleń, mniej komentarzy) czy news na blogu (1000 wyświetleń, więcej komentarzy). Jakich narzędzi używać do mierzenia? Przy reklamie graficznej można np. mierzyć odsłony, „klikalność” czy czas przebywania na reklamie. Na stronie internetowej – liczbę odwiedzin, odsłon, unikalnych użytkowników, współczynnik odrzuceń. Obecnie nie ma jeszcze skutecznych metod badania mediów społecznościowych.

Ciekawym pomysłem było ogłoszenie w Szczecinie w Internecie konkursu „Design dla Szczecina” na obicia siedzeń do autobusów i tramwajów. Zanotowano 4233 odwiedzin na stronach konkursu, 63 projektantów zgłosiło 124 projekty różnych tkanin.

Tanie, efektywne pomysły

Nieefektywność bywa skutkiem nie- skuteczności i braku wytyczonych celów

podkreślał **Adam Mikołajczyk** z BestPlace – Europejskiego Instytutu Marketingu Miejsc. Dotychczas mało uwagi poświęcano efektywności w marketingu miejsc. Po pierwsze dlatego, że to stosunkowo młoda dziedzina, po drugie „głód” promocji miejsc powoduje, że nacisk kładzie się bardziej na liczbę działań i ich skuteczność, niż na efektywność. Stopniowo jednak rośnie nacisk, aby działania były efektywne, gdyż jest to związane z wydawaniem coraz większych pieniędzy publicznych. W 2010 roku samorządu na promocję przeznaczają 651 mln zł. Jest to 14,7% więcej niż w 2009 r., a 6 razy więcej niż w 2005 roku.

Jest wiele przykładów z marketingu miejsc, które przy małych nakładach przyniosły wielkie efekty. Czasem wystarczy dobry pomysł i świetne wykonanie. Strzałem w dziesiątkę okazał się na przykład globalny konkurs na najlepszą pracę na świecie (opieka nad wyspą Hamilton) ogłoszony przez władze australijskiego stanu Queensland, który nie tylko zdobył 8 nagród na prestiżowym Cannes Lions International Advertising Festival, ale sprawił, że kampania za 1 mln dolarów australijskich przyniosła 100-krotny zysk związany ze zwiększeniem ruchu turystycznego w tym regionie. Innym przykładem może być kampania węgierska, której celem było zwiększenie o 50% (jasny cel) zainteresowania młodych ludzi wakacjami nad Balatonem. Dysponując budżetem 2 tys. euro, zastosowano kampanię marketingu wirusowego, stworzono portal www.balaton-tourism.hu skierowany do młodych Węgrów, wypromowano hit wakacyjny „Balaton Summer”, powstał spot rysunkowy oparty na tekście piosenki (pikantne momenty i gorące uczucia). Został on „wrzucony” do Internetu i zaczął być przesyłany mailami między znajomymi (kliknięcie na finałowy obrazek klipu powodowało przejście na stronę turystyczną Balatonu). Ruch na stronie wzrósł o prawie 300%, a rezerwacje w hotelach o 20%. Dobrym, „tanim” pomysłem była także kampania „Poznań za pół ceny” czy darmowe ramki na tablice rejestracyjne promujące stronę internetową Lublina.

O markach miast

Swoimi doświadczeniami z wdrażania strategii marki podzielili się **Piotr Wachowicz**, dyrektor Biura Promocji i Informacji Miasta Szczecina i **Borys**

Fromberg, zastępca dyrektora Biura Promocji Miasta Poznania. Strategia marki dotyka emocji i jest przedsięwzięciem procesowym. W Szczecinie strategia nie była uchwalana przez RM, ale radni zostali włączeni do procesu jej budowania (komitet sterujący). Strategia Floating Garden 2050 została podzielona na 3 etapy: lata 2008–2009 – poznaj wizję, lata 2010–2015 – zo-

znaczenie promocyjne, wprowadzać element długofalowego planowania działań (np. wspólny zakup mediów), zwiększać efektywność, podnosić standardy, maksymalizować zyski wynikające z działań promocyjnych i prowadzić do budowania efektywnych kanałów komunikacyjnych. Najważniejszym elementem systemu jest Komitet Sterujący (KS), któremu przewodniczy prezydent. Od-

Spotkaniem Biur Promocji towarzyszy tradycyjnie Przegląd Materiałów Promocyjnych, który cieszy się zwykle sporym zainteresowaniem specjalistów ds. promocji.

Fot. J. Proniewicz

bacz wizję, dotknij wizję – 2035+. Do tej pory wydano 500 pozwoleń na zastosowanie znaku marki. P. Wachowicz zwracał uwagę, że licencjonowanie znaków wymaga komunikacji z otoczeniem (dla czego chcą) i konsekwencji (szablon). Konieczne we wdrażaniu marki są takie elementy, jak: obowiązkowe szkolenia dla urzędników ze strategii marki czy audyt wdrożenia (spojrzenie z zewnątrz, analiza projektów, folderów, reklam związanych z FG). Kolorystyka Floating Garden jest widoczna w różnych miejscach – strategia wchodzi w sferę biznesu (przewodnik dla kajakarzy, balon widokowy, kompanie busowe).

– *Każda marka potrzebuje Brand Managera. Miasto to nie tylko UM. Za promocję odpowiedzialny jest każdy wydział i jednostka. Działania poza urzędem również wpływają na markę, dlatego miasto musi mieć Brand Managera, którym w Poznaniu jest Biuro Promocji* – mówił Borys Fromberg. System Koordynacji Promocji to narzędzie dla Brand Managera, które ma skupiać informacje na temat działalności mogącej mieć

powiedzialni za koordynację działań promocyjnych przed KS są – Biuro Promocji (ponadlokalny wpływ na budowę marki) i Biuro Kształtowania Relacji Społecznych (lokalny wpływ). Biuro Promocji systematycznie wdraża porządek w identyfikacji miasta (spójne logotypy instytucji). Jednym z ważniejszych działań rebrandingowych jest w chwili obecnej wykreowanie na flagowy produkt poznańskiej Słoniarni (kampania za 1 315 000 zł – zmiana strony www, identyfikacji wizualnej ZOO itp.). Efektem działań Systemu Koordynacji Promocji jest również „synteza” działań prowadzonych przez podmioty zajmujące się edukacją ekologiczną w mieście. Wcześniej 200 tys. zł przeznaczano na produkcję materiałów promocyjnych i informacyjnych, obecnie wydawany jest jeden bezpłatny informator aglomeracji poznańskiej, który dociera aż do 100 tys. gospodarstw domowych. Zwiększył się też udział materiałów edukacyjnych dystrybuowanych przez Internet.

JOANNA PRONIEWICZ

Konferencja w Senacie

O szansach i wyzwaniach dla samorządu

„Szanse i wyzwania samorządu terytorialnego w Polsce” to tytuł konferencji, która 6 października 2010 r. odbyła się w Senacie. Podczas spotkania podsumowano 20 lat aktywności samorządów terytorialnych. Konferencja wpisana się w obchody trwającego Roku Demokracji Lokalnej.

Senat ogłosił rok 2010 Rokiem Demokracji Lokalnej w związku z przypadającą 27 maja br. 20. rocznicą pierwszych wyborów do odrodzonego samorządu terytorialnego. Były one możliwe m.in. dzięki reformie samorządowej przygotowanej w 1990 roku właśnie przez odrodzony Senat. Od samego początku aktywnie włączył się on w tworzenie nowego prawa samorządowego, już w styczniu 1990 r. uchwalając cztery ustawy, na podstawie których 27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze wybory do rad gmin. Jak przypominał marszałek Senatu **Bogdan Borsewicz**, było to możliwe dzięki grupie osób – późniejszych senatorów – już wcześniej zastanawiających się nad nowym kształtem ustroju kraju.

– Samorzady sprawdziły się, ale dziś jesteśmy zobowiązani do krytycznej refleksji nad tym, co zrobiliśmy – mówił B. Borsewicz. – Chciałbym, aby centrum tej refleksji znalazło się w Senacie, bo nie ma przecież wątpliwości, że należy wprowadzać zmiany w ustawodawstwie samorządowym. Deklaruję, że Senat będzie nie tylko Izbą refleksji, ale przede wszystkim Izbą działania.

Ignorowanie samorządu

Konferencja była okazją do wspólnej debaty parlamentarzystów, samorządowców, prezesów związków samorządowych i przedstawicieli Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce.

Profesor **Jerzy Regulski**, prezes Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej przedstawił raport „Szanse i bariery samorządności”, który został przygotowany m.in. na podstawie badań ankietowych skierowanych do wszystkich marszałków, starostów, wójtów, burmistrzów i prezydentów oraz przewodniczących sejmików, rad powiatowych, miejskich i gminnych samorządowców. Celem tego opracowania

była analiza najważniejszych szans i wyzwań stojących przed rozwojem samorządu terytorialnego w Polsce.

Wśród najważniejszych zagadnień, krępujących i utrudniających funkcjonowanie i rozwój polskiej samorządności, prof. J. Regulski wymienił m.in. brak określenia miejsca samorządu w strukturze państwa. Ustawodawstwo pokonstytucyjne w wielu wypadkach ogranicza uprawnienia władz samorządowych. Problemem jest też fakt, że środowisko samorządowe nie wytworzyło siły politycznej, zdolnej do wspierania procesów decentralizacji kraju, wspierania rozwoju samorządności i demokracji lokalnej.

– Interesy samorządu lokalnego są w wielu przypadkach ignorowane – czytamy w raporcie. – Przykładem mogą być ustawy wprowadzające tzw. becikowe. Wprowadzone ulgi podatkowe w 48% zostały pokryte z budżetów lokalnych, ale nie przeprowadzono jakichkolwiek konsultacji z samorządami ani nie dokonano jakichkolwiek analiz dotyczących skutków tej decyzji dla społeczności lokalnych.

Resorty na straży centralizacji

77% respondentów ankiety stwierdziło, że tworzone prawo ogranicza kompetencje i zdolność do realizacji zadań przez władze lokalne. Wskazywali oni także na dowolną interpretację prawa, na różnice pod tym względem w różnych regionach, przeciąganie procedur czy „nadgorliwość” pracowników organów kontrolnych. Podkreślano, że instytucje nadzoru koncentrują uwagę jedynie na sprawach proceduralnych i nie ponoszą odpowiedzialności za skutki swych decyzji lub zaniechań.

Respondenci zwrócili także uwagę na dążenie do centralizacji państwa. Aż 65% ankietowanych stwierdziło, że działalność i aspiracje

poszczególnych resortów wkraczają w kompetencje władz samorządowych. Na pierwszym miejscu wymieniano tu Ministerstwo Edukacji, na dalszych Ministerstwo Finansów, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Środowiska i Kultury. Tymczasem – co podkreślał profesor Regulski – samorządność może rozwijać się jedynie w państwie zdecentralizowanym, w którym odpowiedzialność za sprawy lokalne i regionalne ponoszą władze samorządowe.

Raport wskazuje także na podstawowe ograniczenia prawa władz lokalnych do prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania własnym majątkiem. Ograniczenia te to m.in. nieskoordynowanie i niejasność prawa, obawa przed odpowiedzialnością karną i brak uznanego prawa do ryzyka.

– Na co dzień spotykamy różne zjawiska i procesy, które utrudniają funkcjonowanie miast – mówił w Senacie **Ryszard Grobelny**, prezydent Poznania, prezes Związku Miast Polskich. – Niewątpliwym sukcesem ustawy samorządowej było domniemanie kompetencji gmin. To piękny zapis, ale w praktyce gmina może wydać pieniądze tylko na to, co ma wyznaczone w systemie prawnym. RIO nie analizuje domniemania kompetencji, tylko prawne zapisy.

Potrzebna platforma

Uczestnicy konferencji zwrócili się do marszałka Bogdana Borsewicza o powołanie przy Senacie RP Forum Samorządności, które byłoby platformą łączności Senatu z przedstawicielami władz samorządowych, organizacjami obywatelskimi wspierającymi rozwój samorządności, a także z ekspertami w tej dziedzinie.

– Forum powinno stać się miejscem otwartej, nieskrępowanej, ponadpartyjnej debaty oraz kształtowania strategicznej wizji i kierunków rozwoju samorządu terytorialnego w Polsce. Bezpośrednim efektem jego pracy powinny być wnioski legislacyjne, dotyczące różnych sfer życia publicznego i obsługi obywateli – napisali uczestnicy konferencji.

(EPE)

Samorządowcy u Prezydenta RP

Zaproszenie do debaty

Podczas uroczystości z okazji 20-lecia odrodzenia samorządu terytorialnego, które odbyły się w Pałacu Prezydenckim w dniu 24 września 2010 r., organizacje samorządowe przedstawiły propozycje zmian legislacyjnych, szczególnie ustrojowych, dotyczących decentralizacji zadań publicznych, które w postaci wniosków do rozpoczęcia prac nad „białą księgą” samorządu terytorialnego zostały wręczone Prezydentowi RP, Bronisławowi Komorowskiemu.

Obecny na spotkaniu profesor **Michał Kulesza** podkreślał, że w Polsce wciąż mamy silnie centralistyczną kulturę władzy i zarządzania. Oznacza to, iż samorząd stale musi walczyć o swoje w świecie ustawodawstwa, nadzoru, polityki i mediów. Po 20 latach potrzebna jest zmiana podejścia do samorządu, który powinien być elementem nowej doktryny cywilizacyjnej państwa polskiego. – *Samorząd za dobrze sobie radzi – im lepiej działa, tym więcej jest ograniczany w swoich możliwościach finansowych* – zwracał uwagę M. Kulesza. – *Otóż po raz pierwszy od 20 lat jest ryzyko, że sobie nie da rady...*

Jest wiele rzeczy do zrobienia w sferze ustrojowej. Potrzebne są też techniczne zmiany w systemie. Jednomandatowe okręgi wyborcze, wzmocnienie współpracy między różnymi szczeblami samorządów, finanse adekwatne do zadań oraz zwrot VAT z inwestycji – to tylko niektóre spośród postulatów środowiska samorządowego.

Prezydent zapowiedział powołanie Forum Debaty Publicznej – „Samorząd Terytorialny dla Polski” (7 października odbyła się inauguracja działalności zespołu). Prace Forum mają koordynować m.in. profesorowie Jerzy Regulski i Michał Kulesza. Bronisław Komorowski podkreślił, że chodzi o to, by zainicjować debatę o tym, co można zrobić dla przyspieszenia modernizacji kraju poprzez aktywność na szczeblu samorządowym.

– *Bardzo chciałbym zaprosić Państwa do tej trwałej debaty, ale również chciałem prosić Państwa, abyśmy zadbali wspólnie, by sprawy najważniejsze z punktu widzenia przyszłości samorządnej Polski były przedmiotem debaty, tej najszerzej, także debaty w zbliżaj-*

cych się wyborach samorządowych – powiedział prezydent. Jego zdaniem ma głęboki sens to, aby dyskusja w okresie kampanii wyborczej toczyła się nie tylko wokół ważnych dla społeczności lokalnych spraw, ale też kwestii najważniejszych, takich jak ustrój samorządności polskiej. Zaznaczył, że reforma samorządowa sprzed 20 lat to w dalszym ciągu powód do dumy.

Prezydent zapowiedział, że na początku 2011 roku przedstawi pakiet legisla-

za podniesieniem znaczenia lokalnych środowisk i stowarzyszeń, a także jednostek pomocniczych, m.in. rad osiedli. Powinny powstać uregulowania prawne dotyczące obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej oraz wysłuchania publicznego.

Bronisław Komorowski wręczył, na wniosek organizacji samorządu terytorialnego, ordery i odznaczenie osobom zasłużonym w działalności na rzecz społeczności lokalnej oraz w pracy samorządowej. Za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju demokracji lokalnej, za osiągnięcia w pracy samorządowej oraz w podejmowanej z pożytkiem dla kraju pracy zawodowej i społecznej następujące odznaczenia otrzymali m.in.: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski – **Hanna Gronkiewicz-Waltz**, prezydent Warszawy, Krzyż Komandorski Orderu Odro-

Prezydent RP odznaczył Krzyżami Komandorskimi, Oficerskimi i Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski zasłużonych dla samorządu. Fot. J. Proniewicz

cyjny, który modernizowałby i dawał nowy impuls samorządowi w Polsce. W pakiecie tym znalazłoby się m.in. przekształcenie ordynacji wyborczej tak, aby wybory samorządowe w 2014 roku mogły się odbywać w okręgach jednomandatowych we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego. Ma to wpłynąć korzystnie na związek obywatela z wyborami samorządowymi.

Zdaniem B. Komorowskiego należy również urealnić finansowanie zadań samorządów – środki przekazywane władzom lokalnym powinny być adekwatne do zadań. Prezydent opowiedział się też

dzenia Polski – **Michał Kulesza**, **Tadeusz Ferenc**, prezydent Rzeszowa, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski – **Marek Miros**, burmistrz Gołdapi, **Kazimierz Pałasz**, prezydent Konina, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski – **Paweł Adamowicz**, prezydent Gdańska, **Stanisław Bodys**, burmistrz Rejowca Fabrycznego, **Robert Choma**, prezydent Przemyśla, **Zygmunt Frankiewicz**, prezydent Gliwic **Adam Fudali**, prezydent Rybnika, **Ryszard Grobelny**, prezydent Poznania, **Witold Krochmal**, burmistrz Wołowa, **Zbigniew Podraza**, prezydent Dąbrowy Górniczej. **(JP)**

OCHRONA ZDROWIA

LEGNICKIE POLE Usługi rehabilitacyjne

Praktyka „Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności w gminie Legnickie Pole” polega na rozszerzeniu usług medycznych dla mieszkańców dzięki uruchomieniu w kwietniu 2009 r. gabinetu rehabilitacji i fizykoterapii.

Wcześniej tego typu usługi nie były w ogóle świadczone. Rozwiązanie zostało wdrożone przez Gminną Przychodnię Zdrowia (GPZ). Wójt gminy, radni oraz kierownik GPZ podjęli starania

zmierzające do pozyskania środków zewnętrznych na poszerzenie specjalizacji placówki. Gmina przekazała 195 tys. zł na zakup sprzętu i remont pomieszczenia przeznaczanego na gabinet fizjoterapii, który został wyposażony w nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny. Utworzono zespół terapeutyczny złożony z grupy specjalistów, którzy, współpracując ze sobą, budują wielopłaszczyznowy program rehabilitacji. Obecnie mieszkańcy mają szeroki dostęp do pełnego wachlarza usług rehabilitacyjnych – fizykoterapii, krioterapii, hydroterapii, światłolecznictwa, kinezyterapii czy masażu leczniczego.

Kontrakt z NFZ na rok 2010 na usługi rehabilitacyjne wynosi ok. 100 tys. zł, co stanowi 10% przychodów ośrodka. Dodatkowo w ośrodku udostępniane są odpłatne zabiegi fizjoterapii, których ceny są na niskim poziomie w porównaniu do odpłatnych usług w ośrodkach sanatoryjnych.

Projekt ten poprawia jakość życia i zdrowia mieszkańców poprzez rozszerzenie zakresu świadczeń usług oraz nową organizację pracy, zapewniającą lepszą integrację działań leczniczych. Od kwietnia do grudnia 2009 r. z usług gabinetu skorzystało ponad 600 osób. ■

LESZNOWOLA Skuteczna restrukturyzacja

Projekt „Przekształcenie gminnej służby zdrowia – kluczem do polepszenia jakości, dostępności i różnorodności usług zdrowotnych świadczonych dla mieszkańców gminy Lesznowola” pokazuje sprawny i efektywny proces powierzenia publicznych usług medycznych podmiotowi prywatnemu, bez utraty wpływu na zakres i jakość świadczonych usług.

W 2000 roku władze Lesznowoli po złej diagnozie stanu jakości i zakresu świadczeń usług medycznych realizowanych przez Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa

Otwartego (SPZLO) postanowiły dokonać restrukturyzacji organizacji świadczenia usług (jako trzeci samorząd w Polsce!). Został zlikwidowany niewydolny SPZLO, a w wyniku ogłoszonego konkursu ofert na świadczenie usług medycznych dla mieszkańców gminy dwa gminne ośrodki zdrowia wraz ze sprzętem i wyposażeniem zostały wydzierżawione na okres 5 lat Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej SALUS. Od stycznia 2001 r. zaczął funkcjonować w gminie przekształcony niepubliczny podmiot służby zdrowia. W 2005 roku zawarto ponownie umowę na 5 lat z tą samą firmą – tym razem w wyniku przetargu.

Pacjenci zyskali szerszy wachlarz bezpłatnych usług, w tym specjalistycznych (m.in. gi-

nekologicznych, chirurgicznych, diabetologicznych, rehabilitacyjnych). Pojawiła się również możliwość leczenia u wybitnych specjalistów (ceny usług niższe niż w Warszawie). Zostały wydłużone godziny pracy ośrodków. Poprawiła się dostępność do lekarzy specjalistów finansowanych z kontraktów NFZ, współpraca ze szkołami dotycząca profilaktyki zdrowotnej wśród uczniów. Następuje sukcesywna wymiana i unowocześnienie bazy sprzętowej i wyposażenia bez udziału finansowego gminy. Do gminy jako właściciela obiektu należą jedynie remonty kapitalne budynku.

Liczba pacjentów korzystających z usług NZOZ SALUS zwiększyła się z 5800 do 8500. ■

POWIAT BĘDZIŃSKI Kompleksowa analiza

Rozwiązanie „Analiza stanu zdrowia i problemów zdrowotnych mieszkańców powiatu będzińskiego” polega na sporządzeniu kompleksowej analizy stanu zdrowia mieszkańców powiatu.

Analiza ta jest dokumentem opisującym aktualny stan zdrowia oraz problemy zdrowotne społeczności lokalnej. Dane na ten temat są co roku aktualizowane. Wnioski wynikające z danych wytyczają kierunki działań. Na bazie tego narzędzia opracowuje się wieloletnie i roczne plany profilaktyki i promocji zdrowia. Na podstawie tego dokumentu – po raz pierwszy opracowanego w 2007 roku – przygotowano „Ramowy Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2007–2010”. Obejmuje on programy profilaktyki i promocji zdrowia, m.in.: działania edukacyjne adresowane do młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu (promowanie zdrowego sty-

„Ramowy Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2007–2010” obejmował m.in. programy profilaktyki chorób płuc. Fot. Arch. SP w Będzinie

lu życia), profilaktykę uzależnień, bulimii i anoreksji, edukację dotyczącą prawidłowego żywienia i profilaktyki raka szyjki macicy, przeciwdziałanie uzależnieniom czy kształcenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy, a także akcje badań przesiewowych (profilaktyka raka sutka u kobiet, gruczołu krokowego u mężczyzn, chorób płuc, układu krążenia oraz cukrzycy).

Systematyczna realizacja priorytetowych kierunków oraz celów działań promocyjnych i profilaktycznych umożliwiła mieszkańcom powiatu zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem oraz stwarza możliwość jego umacniania. W latach 2007–2009 z programów edukacyjnych i profilaktycznych skorzystało ok. 10 500 uczniów, z badań przesiewowych – 5893 mieszkańców powiatu. ■

POWIAT MYŚLENICKI Dokładna diagnoza

„Wdrożenie idei szkół promujących zdrowie na terenie Powiatu Myślenickiego poprzez realizację wybranych programów profilaktyki chorób cywilizacyjnych i promocji zdrowia oraz zorganizowanie Szkoły Młodych Ratowników” to rozwiązanie, które jest zbiorem ciekawych, niestandardowych programów profilaktycznych opartych na zagranicznych doświadczeniach.

Dzięki środkom funduszu EOG i POKL oraz włączeniu do współpracy lekarzy z Norwegii, gmin, NFZ, Rzecznika Praw Dziecka, SPZOZ w Myślenicach wraz z Fundacją Świat Dzieciom realizowane są programy profilaktyki i promocji zdrowia dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu myślenickiego dotyczące takich

Zajęcia w Szkole Młodych Ratowników.
Fot. Arch. SP w Myślenicach

schorzeń i problemów, jak: próchnica, wady postawy, otyłość, radzenie sobie ze stresem, rak piersi, bezpieczeństwo zdrowotne, w tym szkolenie gimnazjalistów w zakresie pomocy przedmedycznej – Szkoła Młodych Ratowników. Wszystkie programy powiązane są z cyklicznymi imprezami, takimi jak: Powiatowe

Dni Zdrowia, Turniej Szkół Promujących Zdrowie, Zawody Drużyn Ratownictwa Przedmedycznego.

Celem tych działań jest dokonanie dokładnej diagnozy problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży, wdrożenie działań profilaktycznych z naciskiem na edukację, a w konsekwencji długofalowa poprawa wskaźników zdrowotnych. Programy są powiązane z inwestycjami i zakupami sprzętu. Powstały unity stomatologiczne – utworzono gabinety w największych szkołach powiatu, a także kupiono sprzęt do gimnastyki korekcyjnej, fantomy do samobadania piersi oraz do pierwszej pomocy.

Do tej pory z programów skorzystało ok. 13 000 dzieci i młodzieży. Koszt zakupu sprzętu to ponad 600 000 zł, a realizacji programów profilaktycznych – 700 000 zł. ■

POWIAT OLECKI Na walkę z rakiem

„Profilaktyka raka szyjki macicy wśród mieszkanków powiatu oleckiego” polega na podjęciu przez Starostwo Powiatowe w Olecku edukacji zdrowotnej dotyczącej profilaktyki raka szyjki macicy prowadzonej wśród dziewcząt i kobiet.

Działaniami objęto kobiety w wieku od 15. do 59. roku życia. Polegają one na organizowaniu spotkań, konferencji, akcji, szczepień przeciwko wirusowi HPV dla dziewcząt, upowszechnianiu informacji na ten temat za pośrednictwem ulotek i folderów, plakatów, mediów. Wszystkie działania ujęte są w przyjętym Uchwałą Rady Powiatu w Olecku powiatowym programie zdrowotnym „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009–2015”. Celem strate-

gicznym tego programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat czynników ryzyka chorób nowotworowych najczęściej występujących u kobiet oraz sposobów ich redukcji. Zrealizowano projekty „Młoda i zdrowa w EGO” i „Podaruj sobie zdrowie życie”. Program jest wdrażany we współpracy z lekarzami, szkołami (nauczycielami i samorządami), parafiami, sołtysami, Ogólnopolską Organizacją Na Rzecz Walki z Rakiem Szyjki Macicy „Kwiat Kobiecości” oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Koordynującym Program Profilaktyki RSM.

Dzięki prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej więcej kobiet niż w latach poprzednich zgłosiło się na badania cytologiczne. W 2007 r. przebadano się tylko 18,71%, a w 2009 r. – do badań zgłosiło się już 40,25%. Od 16 czerwca 2009 r. do 12 marca 2010 r. edukacją zdrowotną dotyczącą profi-

Edukacja zdrowotna 70 uczennic z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych w Olecku.
Fot. Arch. SP w Olecku

laktyki raka szyjki macicy objęto 835 dziewcząt i 200 kobiet.

Koszt działań prowadzonych wyniósł (do czerwca 2010 r.) 61 tys. zł (w tym 50 tys. zł z EFS na realizację projektu „Podaruj sobie zdrowie życie”). ■

POWIAT PRZASNYSKI Sprawne zarządzanie

Rozwiązanie pokazuje kompleksowy rozwój usług zdrowotnych, który obejmuje uruchomienie nowego obiektu szpitala w 2002 roku, utworzenie 8 nowych oddziałów, 7 poradni specjalistycznych i pracowni diagnostycznych (TK, MMG, EEG), pozyskanie wysoko specjalistycznej kadry medycznej (4 profesorów), wdrożenie Systemu Zarządzania Jakością wg normy ISO 9001:2000, uzyskanie tytułu „Szpital Przyjazny Dziecku” oraz certyfikatu „Szpital bez bólu”.

W 2003 roku uruchomiono Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR), posiadający pełne zaplecze diagnostyczne i salę operacyjną, w 2004 roku – Nocną Pomoc Lekarską i Dzien-

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu, Szpital im. dr. Wojciecha Oczko.

Fot. SP w Przasnyszu

ny Oddział Rehabilitacji, w 2006 roku – Dział Pomocy Doraźnej i lądowisko dla śmigłowców sanitarnych, w 2008 roku – Oddział i Ośrodek Leczenia Uzależnień.

Wszystkie te działania wpłynęły w znaczący sposób na poprawę dostępności i jakości

świadczonych usług medycznych, realizowanych przez Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu dla mieszkańców całego powiatu. Zapewniono dobre warunki pobytu pacjentów w szpitalu.

Dzięki sprawnemu zarządzaniu zakład ma zachowaną płynność finansową. Pomimo znacznego rozwoju infrastruktury i ustawicznego rozszerzania usług szpital nie jest zadłużony. Dyrekcja szpitala wykorzystuje wszelkie możliwe sposoby na pozyskiwanie dodatkowych funduszy na rozwój działalności – ok. 6 mln zł na sprzęt i aparaturę medyczną.

Na rozwój infrastruktury SPZOZ w latach 1999–2009 samorząd powiatu przekazał kwotę 73 348 973 zł. Całkowity koszt inwestycji wyniósł około 120 000 000 zł. ■

KOMUNALNA GOSPODARKA MIESZKANIOWA

SŁUPSK

Nowe mieszkanie dla rzetelnych

Projekt „Zamiana zajmowanego lokalu na lokal w nowo wybudowanym budynku” został wdrożony w 2007 roku uchwałą RM. Polega on na zamianie zajmowanego lokalu w starej substancji mieszkaniowej na lokal w nowym budynku.

Zaproponowane rozwiązanie ma poprawić warunki mieszkaniowe najemców, którzy wykazali się dbałością o zajmowany lokal, rzetelnością w uiszczaniu należnych opłat oraz przestrzeganiem regulaminu porządku domowego.

Wielu mieszkańców zasobu komunalnego skarżyło się na zły stan techniczny zajmowanych lokali, uciążliwe sąsiedztwo, brak możliwości zamiany mieszkania na lokal o wyższym standardzie. Jednocześnie na listach oczekujących na najem lokalu komunalnego pozostawało bardzo dużo rodzin. Dlatego podjęto decyzję o budowie dwóch bloków mieszkalnych i opracowano procedurę zamiany zajmowanych lokali na mieszkania

Stara kamienica i nowe budynki komunalne.

Fot. Arch. UW w Słupsku

w nowo wybudowanych domach, uwzględniając również potrzeby osób niepełnosprawnych. Dla nich przygotowano 6 mieszkań spośród 96.

Do zalet przedstawionego rozwiązania należy zastosowanie ciekawych rozwiązań organizacyjnych, takich jak losowanie konkretnego mieszkania wśród przyszłych lokatorów, oraz poprawienie warunków mieszkaniowych solidnym najemcom. Ograniczono w ten sposób koszty eksploatacji nowo wybudowanych budynków, gdyż lokatorzy ci wykazali się już w przeszłości dbałością o zajmowane mieszkanie. Dzięki tej praktyce zminimalizowano

degradację zasobu komunalnego. Nastąpił częściowy zwrot inwestycji poprzez wprowadzenie wyższego czynszu w nowych budynkach. Uzyskano gwarancję terminowego i bieżącego płacenia za lokale, a także ograniczono częstotliwość remontów i występowania awarii w nieruchomościach. Odzyskane mieszkania w starszych budynkach przeznaczono na realizację wyroków eksmisyjnych, co pomogło uniknąć kosztów wypłaty odszkodowań.

Na realizację przedsięwzięcia wydano 10 778 497 zł (wybudowanie dwóch budynków mieszkalnych).

LESZNOWOLA

Piękne budynki socjalne

Przedsięwzięcie dotyczy poprawy warunków mieszkaniowych najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy.

Na decyzję o realizacji projektu decydujący wpływ miał fatalny stan części zasobów mieszkań socjalnych i przedszkoli zlokalizowanych

w tzw. barakach. Od 2007 roku gmina wybudowała i oddała do użytkowania dwa budynki mieszkalne wielorodzinne w Łazach i Zamieniu. Obecnie zamieszkiwane są łącznie przez 62 rodziny przesiedlone z „baraków”, a w jednym z nich zlokalizowano przedszkole.

Budynki charakteryzuje atrakcyjna architektura i solidne wykonawstwo. Znajdują się w nich jedno- i dwupokojowe mieszkania z kuchnią

i przedpokojem o powierzchni od 30 do 59 m². Nowo wybudowane obiekty zostały dobrze wkomponowane w otoczenie zabudowy jednorodzinnej, willowej i mogą być wizytówką gminy.

Likwidacja „baraków” przyczyniła się do pozyskania wartościowych dla gminy gruntów, które zostaną przeznaczone na cele związane z rekreacją. Inwestycje nie tylko zwiększą liczbę mieszkań socjalnych, poprawiają warunki mieszkaniowe najemców lokali socjalnych, ale również dzięki jakości wykonania przyczyniają się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Stworzenie ludziom będącym w trudnych warunkach materialnych i życiowych lepszemu standardu życia umacnia ich wiarę w siebie i poprawia samoocenę.

Koszt budynku w Łazach wyniósł 2 327 419 zł, a w Zamieniu – 2 833 753 zł. Projekt uzyskał dofinansowanie z BGK w kwocie 1 888 500 zł.

Budynek socjalny w Zamieniu wraz z gminnym przedszkolem.

Arch. UG w Lesznowoli

**Materiał przygotowała
JOANNA PRONIEWICZ**

Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy „**Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych**”, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.

**norway
grants**

Z życia miast...

Oczyszczalnia dla Wołomina i Kobyłki

8 października 2010 r. w Wołominie została oficjalnie oddana do użytku oczyszczalnia ścieków „Krym” – jedna z najnowocześniejszych na Mazowszu i w Polsce. Jest ona integralną częścią projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Wołomin – Kobyłka”, realizowanego w ramach Funduszu Spójności.

Jest to już trzecia oczyszczalnia ścieków w Wołominie. Pierwsza, nieczynna od lat, znajdowała się przy ulicy Legionów 138. Budowę oczyszczalni ścieków „Krym”, przy ulicy Krymskiej 2 w Leśniakowiznie, rozpoczęto w latach 1987/1988, jej rozruch technologiczny rozpoczął się w maju 1994 r. W latach 1995–1997 nastąpiła dalsza jej rozbudowa. W 1998 roku ogłoszono przetarg na wykonanie II ciągu technologicznego oczyszczalni, jednak jej rozbudowa nie doszła do

szczyh w Polsce projektów grupowych i projektem o stosunkowo dużej wartości. Ogólna wartość projektu dla Wołomina i Kobyłki wynosi blisko 54 mln euro, a realny współczynnik dofinansowania ze środków Funduszu Spójności to 51%. W części wołomińskiej wartość wydatków przekroczyła 123 mln zł.

Podczas realizacji projektu wybudowano w Wołominie 12 nowych przepompowni ścieków, kolektor F (około 1,8 km kanalizacji sanitarnej), sieć ka-

nalizacji deszczowej od ściekowej.

Dzięki unijnej dotacji z Funduszu Spójności skanalizowano przede wszystkim tereny wiejskie gminy. Kanalizację zbudowano w Zagościńcu, Duczkach, Leśniakowiznie, Turowie i Ossowie. Powstała nowoczesna sieć sanitarna, która pozwoli na dalszą, intensywną rozbudowę gminy.

Indywidualni mieszkańcy Wołomina również odnieśli konkretne korzyści. Poprawił się stan wody pitnej w gminie, a na terenach, gdzie wybudowano tzw. deszczówkę, polepszyło się odprowadzenie wód deszczowych, niezwykle ważne zwłaszcza w trakcie intensywnych opadów. Ponad 8 tys. mieszkańców uzyskało możliwość podłączenia się do nowoczesnej, miejskiej kanalizacji sanitarnej i do sieci wodociągowej. Dzięki realizacji projektu powstała możliwość dalszego rozbudowywania sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, a także – dzięki temu, że prace prowadzono na 156 ulicach Wołomina – będzie można przystąpić do kolejnych inwestycji – budowy nawierzchni na ulicach dotąd nieutwardzonych, a obecnie w pełni uzbrojonych.

9 października br. zorganizowano dzień otwarty w oczyszczalni, z którego mogli skorzystać mieszkańcy Wołomina i Kobyłki. Pod opieką przewodników, którzy wyjaśniali skomplikowane procesy oczyszczania ścieków, zwiedzali obiekty wchodzące w skład nowej oczyszczalni. Mogli także złożyć wnioski o wydanie warunków na przyłączenie ich posesji do kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. Podczas imprezy rozstrzygnięto konkursy dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów „Woda – nasze wspólne dobro”.

Więcej na temat wspólnego projektu Kobyłki i Wołomina na: www.wołomin-kobyłka.pl.

Mieszkańcy Kobyłki i Wołomina podczas dnia otwartego zwiedzają nową oczyszczalnię ścieków.
Fot. Archiwum UM w Wołominie

skutku. Dopiero dzięki realizacji projektu *Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Wołomin-Kobyłka*, po 2 latach budowy, powstał nowoczesny obiekt. Burmistrz Wołomina Jerzy Mikulski, a także burmistrz Kobyłki Robert Roguski podkreślają, iż mimo różnych trudności, nieuniknionych przy realizacji tak ogromnej inwestycji, oba miasta odniosły wielki sukces.

Realizowany w ramach Funduszu Spójności projekt jest jednym z pierw-

nalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości około 37,4 km, blisko 5,8 km przewodów tłocznych, kolektory deszczowe o długości około 20,8 km, blisko 0,3 km przewodów tłocznych kanalizacji deszczowej, 4 separatory, 3 osadniki, zbiornik retencyjny z pompownią oraz około 2,4 km sieci wodociągowej.

Przed realizacją tej inwestycji Gmina Wołomin (miasto i 15 sołectw) była skanalizowana w 70%. Działała tu częściowo kanalizacja ogólnospławna, a miastu zależało nie tylko na jej roz-

(EPE)

Koordynatorzy URBACT

Zaktywizować partnerów społecznych

W dniach 7–8 października 2010 r. partnerzy Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT – Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Instytut Rozwoju Miast w Krakowie – we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Miastem Katowice – zorganizowali spotkanie koordynatorów projektów URBACT w Polsce.

Spotkanie odbywało się w Nikiszowcu – zabytkowym osiedlu górniczym, które jest przykładem udanej rewitalizacji społecznej i fizycznej obszarów przemysłowych. Miało na celu umożliwienie wszystkim zainteresowanym osobom wymiany doświadczeń w zakresie prowadzenia projektów URBACT. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z wynikami zakończonych projektów, z których każdy miał polskiego partnera: HOPUS, SUITE, JESSICA 4 CITIES, FIN-URB-ACT, Joining Forces, NODUS, LUMASEC, EGTC.

Istotnym elementem pierwszego dnia spotkania była dyskusja na temat sposobów aktywizacji lokalnych partnerów społecznych w trakcie prowadzenia projektów. Program URBACT wymaga, aby w każdym z projektów tworzyć **Lokalną Grupę Wsparcia**. Jej uczestnikami są z jednej strony przedstawiciele władz na różnych szczeblach i z różnych dziedzin, w zależności od tematyki projektu, a z drugiej strony – mieszkańcy, organizacje pozarządowe, rady osiedli itp. Celem tych grup jest rozwiązywanie wspólnych problemów poprzez wspólne działania, wcześniej przedyskutowane i uzgodnione, tak aby ich społeczna akceptacja była możliwie największa. Polskie społeczeństwo, przez długie lata skutecznie oduczone demokracji lokalnej i zachowań społeczeństwa obywatelskiego, w jakimś stopniu od nowa uczy się, jak współpracować, aby zarządzać swoim sąsiedztwem. Udział przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych w LGW ma zapewnić trwałość i spójność wypracowywanych rozwiązań w świetle szerszych polityk i strategii.

Zdaniem uczestników spotkania Program URBACT, w ramach którego czasem realizowane są projekty stanowiące kontynuację wcześniejszych działań lokalnych, narzucając jednocześnie obowiązek tworzenia Lokalnych Grup Wsparcia, wzmacnia kulturę współpracy i konsultacji.

Drugi dzień konferencji to przedstawienie wyników zakończonych wiosną projektów URBACT. Wśród poruszanych zagadnień znalazły się m.in. te o znaczeniu planowania urbanistycznego dla przyszłości gospodarki zarówno lokalnej, jak i narodowej. Zdaniem dr Gabrieli Rembarz z Politechniki Gdańskiej w niedługim czasie polscy decydenci będą musieli uznać planowanie przestrzenne za niezwykle istotny element gospodarki. Jednym z kontekstów są rosnące koszty suburbanizacji, czyli rozlewania się miast. Przykłady niemieckie wskazują wyraźnie, że przy malejącej populacji należy tym rozważniej planować rozbudowę zasobów mieszkaniowych, tak aby nie wymagały one działań rewitalizacyjnych za 10 czy 15 lat. Niezwykle istotnym aspektem jest tu również efektywność energetyczna całych zespołów mieszkaniowych, włączając w to również np. energię potrzebną na dojazd do miasta centralnego aglomeracji.

Kraków, który prezentował program zamiany mieszkań koordynowany przez gminę, zdecydowanie potwierdził przydatność programu URBACT w udoskonalaniu systemu konsultacji społecznych związanych z tą trudną tematyką. Efektem jest rosnąca akceptacja społeczna dla działań miasta w zakresie gospodarki mieszkaniowej, a procedura

konsultacji społecznych została uchwalona uchwałą Rady Miasta.

Projekt JESSICA 4 CITIES, w którym brał udział Poznań, przedstawił jeden z pierwszych w Europie i pionierski w Polsce system wdrażania instrumentu JESSICA, którego celem jest wspieranie działań rewitalizacyjnych w miastach. W wyniku realizacji projektu, który zbiegł się w czasie z procesem wdrażania JESSIKI w Wielkopolsce, opracowano wytyczne dla Zintegrowanych Planów Rozwoju Obszarów Miejskich oraz określono obszary, które w pierwszej kolejności otrzymają wsparcie, są to rewitalizacja obszarów przemysłowych oraz wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw. W Wielkopolsce powstał już Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich, którego operatorem będzie Bank Gospodarstwa Krajowego.

Trudnym zagadnieniem w projektach URBACT jest zachowanie ich efektów po zakończeniu realizacji oraz zapewnienie trwałości działania Lokalnych Grup Wsparcia. Jednym z udanych przykładów takich działań jest projekt EGTC dotyczący współpracy transgranicznej, w którym wzięły udział Ślubice wspólnie z Frankfurtem nad Odrą. Te miasta zakończyły projekt URBACT utworzeniem Ślubicko-Frankfurckiego Centrum Kompetencji i Kooperacji (gdzie od 1 listopada będą pracować 2 osoby z Polski i 3 osoby z Niemiec). Coraz częściej we wspólnych organizowanych przez miasta spotkaniach bierze udział wielu mieszkańców, a projekt EGTC zmusił władze obu miast do tego, żeby się regularnie spotykały i wspólnie planowały strategiczny rozwój obu miast. Dodatkowo dwa z zaproponowanych przez tandem Ślubice-Frankfurt projektów, wypracowanych jako propozycje podczas realizowania EGTC, zostało uznanych przez MRR za unikatowe i mają zapewnione środki finansowe na wdrożenie.

AN

Targi EXPO REAL

Największa polska ekspozycja

W dniach 4–6 października br. na terenie Nowego Centrum Targowego Monachium po raz trzynasty odbyły się Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych – EXPO REAL.

Impreza ta od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem całej branży nieruchomości. Targi gromadzą inwestorów, finansistów, deweloperów i menedżerów projektów, konsultantów i brokerów, zarządców nieruchomości i zarządców rozwoju, architektów i planistów, a także kluczowych przedstawicieli miast i regionów gospodarczych, umożliwiając bezpośredni dialog i kontakt z decydentami.

Tegoroczna edycja targów zgromadziła 1645 wystawców z 35 krajów, w tym m.in. z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Austrii, Holandii, Francji, Polski, Czech, Rosji, Stanów Zjednoczonych i Luxemburga. Polska z roku na rok coraz aktywniej uczestniczy w tych targach. W tym roku na EXPO REAL wystawców z Polski było o 60% więcej niż w latach ubiegłych. Wielu z nich skorzystało ze środków unijnych. Pod względem liczby uczestników (64) Polska zajęła pierwsze miejsce, stając się największym zagranicznym wystawcą tegorocznych targów. W tegorocznej edycji polskie miasta, regiony oraz firmy prezentowały się na rekordowej powierzchni ponad 1100 m².

Do największych i najciekawszych należało stoisko Polski Wschodniej, które zaistniało dzięki programowi rozwoju tego terenu. W ramach realizacji Projektu „Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej” udział w tar-

gach wzięli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z Makroregionu Polski Wschodniej. Przedstawiciele samorządów miast oraz urzędów marszałkowskich z 5 województw prezentowali swoje oferty inwestycyjne na wspólnym stoisku.

Duże wrażenie robiło też multimedialna ekspozycja Rybnika, który na promocję swoich terenów inwestycyjnych pozyskał 1,6 mln zł dotacji unijnej. Udział Rybnika w salonie EXPO REAL w Monachium odbywał się w ramach aktualnie realizowanego projektu pod nazwą „Rybnik – Inwestujesz – Zyskujesz” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dla władz Rybnika udział w targach, oprócz możliwości zaprezentowania aktualnej oferty inwestycyjnej miasta, był także okazją do poznania najnowszych trendów inwestycyjnych na rynku nieruchomości

Największe – liczące w sumie 200 m² – było jednak stoisko Górnośląskiego Związku Metropolitalnego, przygotowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego oraz miastami: Katowice, Ruda Śląska i Częstochowa. Na stoisku tym zaprezentowało się 14 miast regionu. Była to największa ekspozycja w historii polskiej obecności na targach EXPO REAL. Metropolia „Silesia” na targi w Monachium przygotowała materiały promo-

cyjne zawierające oferty inwestycyjne miast członkowskich. 46 działek z 11 miast, o różnym przeznaczeniu zapromowano w eleganckich teczkach oraz w multimedialnej prezentacji, wykonanej w kilku językach.

Na wspólnym stoisku regionalnym zaprezentowały się w Monachium Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz, Kujawsko-Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora oraz Gmina Solec Kujawski.

Gniezno, Kalisz, Konin, Śrem, Jarocin, powiat gnieźnieński, Szamotuły oraz Nowy Tomyśl uczestniczyły w tej imprezie na stoisku przygotowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, dzięki umowie zawartej w ramach WRPO 2007–2013 Priorytet I „Konkurencyjność Przedsiębiorstw”, Działanie 1.5 „Promocja regionalnej gospodarki”, Projekt kluczowy „Kompleksowa promocja gospodarki i inwestycji w Wielkopolsce”.

Gorzów wziął udział w monachijskiej imprezie wspólnie z reprezentacją województwa lubuskiego. Pokazał pięć działek o łącznej powierzchni blisko 26 ha oraz dawną siedzibę magistratu, wycenioną na ponad milion osiemset tysięcy złotych. Dodatkowo miasto promowało na targach projekty w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Zdaniem wielu tegorocznych wystawców z Polski w Monachium widać było panującą na rynku pewną stagnację. Zdecydowanie więcej było wystawców chcących sprzedać nieruchomości, niż tych, którzy chcieli zainwestować.

(EPE)

Open Days 2010

Tydzień dla miast i regionów

Już po raz ósmy odbył się w Brukseli Europejski Tydzień Regionów i Miast – Open Days 2010 – impreza zorganizowana przez Komitet Regionów wspólnie z Dyrekcją Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej, przy współpracy europejskich miast i regionów oraz instytucji finansowych z sektora publicznego i prywatnego.

Tematem wiodącym tegorocznej edycji imprezy – odbywającej się w dniach 4–7 października br. w Brukseli – były kwestie reformy polityki spójności po 2013 roku oraz

lokalnego wymiaru strategii „Europa 2020”. Podczas warsztatów i seminariów analizowano trzy zasadnicze elementy – konkurencyjność, współpracę i spójność. W zamyśle orga-

nizatorów dyskusja miała pomóc we wskazaniu obaw i potrzeb regionów i miast, tuż przed przyjęciem przez Komisję Europejską jej 5. sprawozdania w sprawie spójności.

W tegorocznych Dniach Otwartych wzięło udział ponad 6 tys. przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych z całej Europy. Równocześnie w dniach trwania imprezy w europejskich miastach i regionach odbyło się 260 imprez promujących zjednoczoną Europę.

(EPE)

Targi Produktów i Usług dla Samorządów Lokalnych GMINA 2010

23-26 listopada 2010 r., Międzynarodowe Targi Poznańskie
(pod patronatem Związku Miast Polskich)

Tematyka:

- architektura miejska
- infrastruktura techniczno-komunikacyjna
- nowoczesne rozwiązania dla osób niepełnosprawnych
- oświata i sport
- informatyka w instytucjach publicznych

Salon Nieruchomości i Inwestycji INVESTFIELD

23-26 listopada 2010 r., Międzynarodowe Targi Poznańskie

Inwestycje-Rozwój-Integracja

Tematyka:

- samorządy lokalne – oferty inwestycyjne
- finansowanie nieruchomości: banki i fundusze hipoteczne, firmy leasingowe
- fundusze inwestycyjne
- towarzystwa ubezpieczeniowe
- strefy ekonomiczne i parki technologiczne
- biura obrotu nieruchomości
- biura doradztwa gospodarczego
- centra obsługi inwestora

Salon INVESTFIELD jest integralną częścią Targów Produktów i Usług dla Samorządów Lokalnych GMINA.

Międzynarodowe Targi Techniki Komunalnej KOMTECHNIKA

23-26 listopada 2010 r., Międzynarodowe Targi Poznańskie

Wszystko o technice komunalnej

Tematyka:

- sprzątanie i wywóz nieczystości
- letnie i zimowe utrzymanie dróg, ulic, placów
- utrzymanie zieleni miejskiej
- transport zbiorowy/komunikacja miejska
- targowiska, hale i pozostałe obiekty komunalne
- higiena i ochrona przed szkodnikami

Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLEKO

23-26 listopada 2010 r., Międzynarodowe Targi Poznańskie

Ekspozycje specjalne

- Salon Czystej Energii
- Salon Recyklingu
- Salon Aparatury Kontrolno-Pomiarowej
- Salon Nauka dla Środowiska

Wkładka „Samorząd Miejski” – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji”.
Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół
w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nac., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.
Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. (61) 63 350 54, fax (61) 63 350 60,
www.miasta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.
Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse